

Κεσσόνη (ή) καὶ κοινῶς (τδ). Ἑλληνικὴν κωμόπολιν
τῆς Ἀνατ. Θράκης μέχρι τοῦ 1922 κατωκεῖτο κατὰ τὰ δύο
τρίτα ἀπὸ Ἑλλήνων καὶ κατὰ τὸ 1/3 ἀπὸ τούρκων, ἀποτελεῖ
δε τὸν κῆμβρον τῶν συγκοινωνιῶν ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως καὶ
Μ. Τεφύρας πρὸς τὴν Καλλίπολιν καὶ ἀπὸ Ραιδεστοῦ καὶ
Μαλγάρων πρὸς τὴν Α. Θράκην. Καίτιαι ἐκὶ ὕψους τοποθε-
σίαι, καθανῶς τῆς Κισσίνης τοῦ Ζουτῶδ καὶ παρὰ τὴν ἀρ-
χαῖαν Κισσίνην τοῦ Ἡσυχίου Ἀλεξανδρέως. Μέχρις ἐσχά-
των εἰς ὀκτώσασιν μῖσς ὥρας ἀπὸ τῆς Κεσσόνης ἐκὶ ὕψι-
λου λόφου ἐσώζοντο ἐρεῖκια παλαιοῦ φρουρίου τοῦ Παληο-
καστροῦ κατὰ τὴν ἐπιτόκιον ὀνομασίαν, τοῦ Κισσοῦ δὲ κα-
τὰ πᾶσαν πιθανότητα, τὸ ὄνομα ἀναφέρει ὁ Ἀεροπολίτης
σελ. 55 καὶ 77, μνημονεύοντι δὲ ὡς πολέχνην ὁ τε Στρά-
βων βιβ. Ζ' σελ. 460 καὶ ὁ Κατακουζηνὸς βιβλ. II κεφ. 22.
Εἰς Κισσίνην ~~δὲ~~ μετωνόμασε τὴν πολέχνην καὶ ἡ ἑλληνικὴ
Διοίκησις ἐν Ἀνατ. Θράκῃ κατὰ τὸ 1921. Ὅτι καὶ κατὰ
τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας ὑπῆρχεν
ἐκεῖ φρούριον μαρτυρεῖ καὶ ὁ ἱστορικὸς Χάρμερ, λέγων
ὅτι ὁ τούρκος στρατηγὸς Ἑβρενὸς (1360) ἐγένετο κύριος
τοῦ φρουρίου Κεσσάν, κατεμένου μεταξὺ τῆς ἀρχαίας Ξεραιέ-
λης καὶ Κυψέλων. (ἱστορ. ὀθωμαν. Αὐτοκρατ. τόμ. Α. σελ. 195)
Ἡ Κεσσόνη ἐλέγετο καὶ Ρούσκιον καὶ μὲ τὰ ὀνόματα αὐτὰ
σημειοῦται εἰς πολλοὺς γεωγραφικοὺς χάρτας. Ὁ μελέτιος
Ἀθηνῶν εἰς τὴν γεωγραφίαν του (σελ. 104 τόμ. Ζτ!) τὴν
ὀνομάζει Τοπήριδα, Τοπήριον, Κισσοῦπολιν, Κισσάν καὶ Ρούσ-
κιοῦ. Ἡ τελευταία ὀνομασία Ρούσκιον θὰ προῦλθε προφα-
νῶς ἐκ παραφθορῆς τῆς ὀνομασίας τοῦ παρὰ Βυζαντινοῖς

Ρουσίον (Θεοφ. χρον. σελ. 156 έκδ. Βενετίας, "Αννα Κομνη-
νή σελ. 169, Νικήτας Χωνιάτης σελ. 830, *Tafel Symbol B.*
121. περί Ρουσίου) τό ὁποῖον θά συνεχωνεύθη μετ' αὐτῆς
εἰς μίαν πόλιν, ὅπως συνέβη καί μέ τās παρακειμένες
κώμας ἐπὶ τῆς Μ. θαλάσσης Πόδημα καί Ἀσκός τῆς περιφε-
ρείας Μετρῶν. Ἐν καί τό αὐτό χωρίον ἐλέγετο ἀπό τοὺς
Τούρκους Πόδημα καί ἀπό τοὺς Ἕλληνας Ἀσκός. Ὁ περιη-
γητὴς *Paul. Ricard*.. (1715) εἰς τό. *Baumen* σελ. 65
λέγει: πῆγάμεν εἰς τό Ρουσκιοῦ ἢ Κεσσόνην, μικρὰν πό-
λιν, ὅπου ἐπὶ λόφου ὑπάρχουσιν ἑκατὸν ἀνεμόμυλοι καί
ὅπου ἀλέθεται σιτάρι διὰ τὸν στρατὸν τοῦ Μεγάλου Κυ-
ρίου (Σουλτάνου). Πολλοὶ ἀνεμόμυλοι διετηροῦντο καί
μέχρι τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν πληθυσμῶν.

Ἡ Κεσσόνη πρὸ τοῦ 1920 ἦτο ἔδρα κατ' ἀνάγκην καί
ὑπῆγετο διοικητικῶς εἰς τὸ μουτσαριφλίκ τῆς Καλλι-
πόλεως. Ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς κατοχῆς, ἡ ὁποία ἐσεβάσθη
τὴν τουρκικὴν διαίρεσιν ὑπῆρξεν ἔδρα ὑποδιοικήσεως
καί εἶχε ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν της 55 χωρία καί συνοι-
κισμούς. Σήμερον μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἑλληνοτουρ-
κικῶν πληθυσμῶν ἀποτελεῖ μόνον ἔδραν δήμου. Οἱ κά-
τοικοι αὐτῆς πρὸ τοῦ 1912 ἀνῆρχοντο εἰς δέκα περίπου
χιλιάδας καί κατεγίνοντο εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν κτηνο-
τροφίαν καί τὸ ἐμπόριον. Κατὰ τοὺς ἀνθελληνικοὺς
δωγμούς τῆς Θράκης οἱ Ἕλληνες ἐξετοπίσθησαν κατὰ
μέγα μέρος ἀπὸ τοὺς Ναοτούρκους καί ὁ πληθυσμὸς αὐ-
τῆς ἐμειώθη αἰσθητῶς. Εἰς τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1920 οἱ
κάτοικοι αὐτῆς μόλις συνεποσοῦντο εἰς 5.300. - Ἐκκλη-
σιαστικῶς ἡ Κ. ὑπῆγετο εἰς τὸν μητροπολίτην Ἡρα-
κλεῖας-Γαϊδεστοῦ, τὸν ὁποῖον ἀντεπροσώπευε ἐκεῖ ἀνώ-

τερος τιτλοῦχος. Οἱ Ἕλληνες τῆς Κ. εἶχον δύο ἐπαρχί-
 στας τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν καὶ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου καὶ
 δύο παρεκκλησία, τῆς Παναγίας, τὸ ὁποῖον ἀνήκειν εἰς
 τὸν Π. Τάφον, καὶ τοῦ Ἁγίου Βλασίου, Ἀγιδόματα δὲ τοῦ
 Ἁγίου Ἰωάννου καὶ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Οἱ Τοῦρκοι εἶ-
 χον δύο τσαρῖα καὶ ἓνα μεσδερῖ. Εἰς τὸ σχολεῖα τῶν
 δύο συνοίκων λαῶν ὑπῆρχεν ἀριθμία. Οἱ Ἕλληνες διετήρουν
 δύο ἀρρεναγωγεῖα καὶ δύο παρθενγωγεῖα, οἱ δὲ τοῦρκοι
 ἦσαν προικισμένην ἀπὸ μίαν δημοτικὴν καὶ μίαν ἀστι-
 κὴν σχολὴν (ρουστίε). Τὰ κυριότερα προϊόντα τῆς Κ.
 ἦσαν δημητριακοὶ καρποί, συσπρέλαια, κρέατα, κασέρια
 καὶ δαίτη μετὰξα.

Τὰ χωρία τὰ ὁποῖα ὑπῆρχον εἰς τὴν Ὑποδιο-
 κήσιν Κ. κατὰ τὸ 1822 ἦσαν τὰ ἑξῆς:

Κισσάνη - Ἀθήλον, Ἀῖσα, Ἰουδαῖα, Ἀργύρια, Ἀσπρονέ-
 ριον, Βέρνη, Βατραχί, Γαροῦμι, Γλαφυρί, Γραβοῦσα,
 Δισκόντιον, Δόκινα, Πρωϊκόν, Θεοδόρειον, Κάδμη, Κρισ-
 σάριον, Κροσσὶ, Κτέρια, Κόλικον, Λόμνη, Αἰγνήταις,
 Μαλιτησί, Μεσσερ, Μαχητῆς, Μέγα Ρύσιον, Μετάλλα, Μετώ-
 πη, Μικρόν, Μουσλίνα, Μεδοκοσμος, Παρασκευῆς, Παρθένιον
 Πῆκος, Πολυβάτειον, Ράχη, Ρυμάνη, Σαρβόνη, Σάσσος
 Σατήρη, Σεβένιον, Σέγγαι, Σουκρόν, Σταροῦλη, Σατήρα,
 Τόλαντον, Τσκητοχώριον, Τέκος, Τιλάτη, Τόρμος, Τρυφά-
 νιον, Φάγγη, Κατζί, Χρυσόλιθος, Ψάθη.-

Ἀντικῶς τοῦ Μάλγκαρα ἦτο ἡ Κε-
 σάνη, κατοικουμένη παρ' Ἰσαρίθμων
 τοῦρκων καὶ ἑλλήνων εἰς δύο χωρι-
 στάς συνοικίας. Εἰς τὴν Κεσσάνην, ἡ τὸ
 Κεσσάνιον, οἱ Ἕλληνες κάτοικοι ἐνη-
 μέρουν καὶ ἦσαν πλουσιώτατοι μολο-
 νότι δὲν εἶχον ἀγροτικά κτήματα, ἦ-
 σαν ὅλοι ἐμπροσθέντες καὶ ἐπαγγελ-
 ματίαι. *Απρ 1938*